

پدرم به فرزندان آزادی عمل می‌دادند

اگر فرزندان می‌خواستند تصمیم بزرگی بگیرند که در سرنوشتشان تأثیر مهمی داشت، پدر برای مشاوره دادن به آن‌ها بنا را بر این می‌گذاشتند که بستر آگاهی را به اندازه کافی برای فرزندان مهیا کنند تا آن‌ها در قدم اول اطلاعات لازم را از خود ایشان یا متخصصان امر دریافت کنند و سرانجام خود آن‌ها، آزادانه انتخاب درست و تصمیم‌گیری نهایی را انجام دهند.

معلم کلاس اول من پدرم بود

در سال آخر حیات پدر، کلاس اول بودم و تمام سؤالاتم را از ایشان می‌پرسیدم. بنده در زمانی درس می‌خواندم که تازه انقلاب شده بود و مدرسه‌ها هنوز انسجام و نظم چندانی نداشت. در چنین شرایطی، پدرم با وجود تمام مشغله‌هایی که داشتند، کل کلاس اول را به من درس دادند تا بتوانم این پایه را با موفقیت به پایان برسانم. این موضوع نشان می‌دهد که شهید بهشتی با آن همه دغدغه ذهنی و کاری، چقدر به خانواده، فرزندان و جزئیات زندگی اهمیت می‌دادند و هیچ‌گاه از این موضوع مهم غافل نمی‌شدند.

شهید بهشتی تبدیلی کرده و به محبوبیت رسانده است. چه بسا وقتی پای صحبت برخی از خانواده شهدای هفتم تیر می‌نشینیم، اعلام می‌کنند هنگام واقعه هفتم تیر بیشتر نگران شهید بهشتی بوده‌اند تا همسران و پدران خودشان!

بنده هم به این نکته دقت داشته‌ام. واقعیت این است که پدر بنده اصل رابطه خود با افراد را بر اساس محبت و گشاده‌رویی می‌گذاشتند. ایشان به محبت و احترام به کرامت انسانی معتقد بودند؛ بنابراین می‌توان گفت برخورد صمیمانه و احترام قلبی و حقیقی شهید بهشتی به همه افراد در هر سن و جایگاهی، مهم‌ترین دلیل محبوبیت ایشان بوده است.

خداوند بودند. ایشان از مسیر و جاده بندگی خارج نمی‌شدند و خواست خدا را بر خواست خود مقدم می‌دانستند. ما عکسی از شهید بهشتی داریم که در مراسم تحلیف در کنار آقای بنی‌صدر رئیس‌جمهور وقت زمان خودشان قرار گرفته‌اند؛ یعنی در دورانی که بیشترین برخورد میان جناح این دو طرف وجود داشته، ایشان با سعه‌صدر کامل می‌ایستادند و وظیفه خودشان را انجام می‌دهند. شهید بهشتی تحت هیچ شرایطی از زیر بار مسئولیت خودشان فرار نمی‌کردند، کنار نمی‌کشیدند و قهر را نمی‌شناختند، بلکه تمام مشکلات کاری و تهمت‌ها را به جان می‌خریدند و مخلصانه به خاطر خدا کار می‌کردند.

طبیعتاً همین رفتارها ایشان را به

بسیاری داشته باشد. اولین ویژگی داشتن سعه‌صدر و قدرت پذیرش تمام نظرات است. ویژگی بعدی انتقادپذیری به معنای واقعی کلمه است. در کنار این ویژگی‌ها، فرد منصف باید در روابط اجتماعی و روابط میان افراد نیز نقاط مثبت و منفی را با هم ببیند تا در قضاوت و داوری دیگران، قادر به رعایت انصاف باشد. به‌واقع این اصل در زندگی پدر بنده بسیار بارز بود و همین ویژگی بارز اخلاقی باعث می‌شد که پدرم بتوانند با اشخاص مختلف جامعه با هر سابقه فکری در ارتباط باشند و آن‌ها را با سعه‌صدر در کنار خودشان نگاه‌دارند.

بی‌شک این انصاف از ایمان واقعی ایشان نشئت می‌گرفته است.

دقیقاً همین‌طور است. شهید بهشتی، بنده حقیقی